

Dannebrogsviden

De kongelige flag

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videncenter om Dannebrog Flagkonsulent i Dannebrog-Samfundet. Udarbejdet april 2025.

Tegningerne af de kongelige våben er hentet fra kongehusets hjemmeside i april 2025

Dannebrogsviden handler om de kongelige flag

Den 1. januar 2025 blev de kongelige flag præsenteret. Kongehuset anvender dagligt en række særlige typer af Dannebrog. De er alle Dannebrog som splitflag med et særligt mærke i midterfeltet. Dannebrogsviden bringer en oversigt over de kongelige flag.

Hvad er et flag?

Flaget er et symbol i sig selv. Et flag symboliserer f.eks. nationen Danmark. Farver og figurer på flaget har en symbolsk betydning og den måde flaget bliver anvendt på, rummer også mange lag af symbolik.

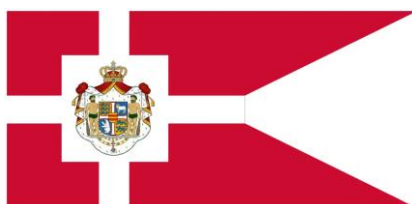
Splitflag

Dannebrog som splitflag er forbeholdt Kongehuset og staten. Splitflaget var at betragte som kongens eget flag eller mere præcist hans ejendom. Ingen andre end kongen selv kunne bestemme over dets brug blandt andet hvor og hvornår det måtte hejses.

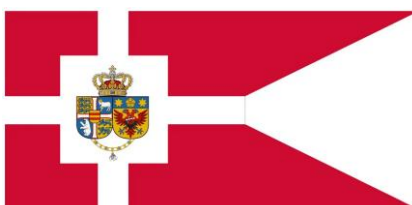
De kongelige flag

De kongelige flag er Dannebrog som splitflag med særlige mærker indsat hvor korsarmene mødes i et hvidt kvadrat. Den hvide farve i de kongelige flag er i midten gjort mere optrukket og markant, for at skabe en mere synlig firkant. De kongelige flag skal altid anvendes til at markere tilstedeværelsen af et medlem af den kongelige familie. Den røde farve i Dannebrog er dannebrogsrød eller den mørkere kraprød.

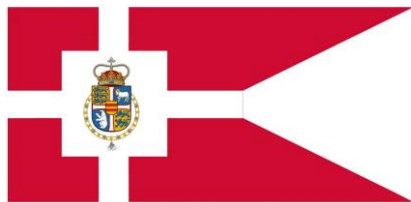
De 5 dannebrogssplitflag hver med særlige mærker

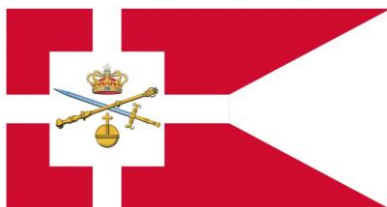
Kongeflaget har siden 1731 haft det kongelige våben i midterfeltet. Det nuværende kongeflag blev indført 1. januar 2025 da H.M. Kong Frederik 10. godkendte en ny version af det særlige kongelige våben i forbindelse med en ændring af Rigsvåbenet.

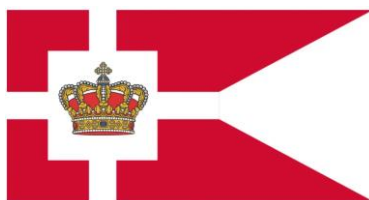
Dronningeflaget har i midterfeltet H.M. Dronning Marys våben. Det første dronningeflag blev indført i 1914. Det er et alliancevåben som er betegnelsen for to eller flere sammenstillede heraldiske våben. Det skal vise alliancen mellem H.M. Kong Frederik 10. og H.M. Dronning Mary. Alliancevåben er set anvendt fra slutningen af 1200-tallet.

Tronfølgerflaget er H.K.H. Kronprins Christians flag. Det første tronfølgerflag blev indført i 1914. Flaget har i midterfeltet Kronprinsens våben, omgivet af Elefantordenens kæde og kronet med en særlig kronprinsekrone med tre bøjler hvor kongekronen har fem bøjler.

Rigsforstanderflaget har i midterfeltet de kongelige regaler i form af den kongelige krone, scepter, rigssværd og rigsæble. Rigsforstanderflaget blev indført i 1914. Rigsforstanderflaget er regentens flag. Flaget anvendes af det medlem af kongefamilien, der i Kongens fravær fungerer som rigsforstander.

Kongehusflaget har i midterfeltet Kong Christian V's krone og anvendes af de øvrige medlemmer af den kongelige familie.

Der kan forventes udarbejdet et **Hofetaternes flag**. Det blev indført i 1983 og kan i midterfeltet have H.M. Kong Frederik 10. monogram omgivet af en ege- og en laurbærgren. Der flages med hofetaternes flag fra den kongelige administration i Det Gule Palæ på flagdage.

Om Kongeflaget

Kongeflaget er den betegnelse på netop det flag som føres af Hans Majestæt Kongen. Det danske kongeflag med det kongelige våben kendes allerede fra 1700-tallet. Kongeflaget adskiller sig fra Danmarks statsflag ved at splitflaget i midterfeltet viser kongens våben udformet i en flagversion. Det kongelige våben er kongens personlige mærke og et statskendetegn.

Da kongeflaget gik i land

I 1731 blev splitflaget med det fuldstændige rigsvåben i midten, men uden baldakin og kongekåbe (hermelinskåbe), officielt kundgjort som kongeflag.

Det var et synligt symbol for kongemagten, kongens højhedstegn og personlige mærke. Kongeflaget blev hejst som kommandotegn på orlogsskibe hvor kongen opholdt sig. Der skal skydes salut for et flådefartøj der bærer kongeflag, men ikke salut hvis det bærer kongestander. Kongeflaget blev dermed det distinktionsflag som kendetegnsflag der i søværnet.

Denne tradition blev overført til land. Det blev skik og brug at staten også flagede med splitflag på land. Dets betydning som distinktionsflag blev dog først fremhævet i begyndelsen af 1900-tallet. Kong Christian den 10. var ikke den første konge som fik hejst kongeflaget over sin Amalienborg i København, men dog den første som lod det vaje hver dag han residerede i hovedstaden.

